

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра теорії спорту та фізичної культури

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Система підготовки спортсменів у сучасному спорті

ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

спеціальність: 017 Фізична культура і спорт
(шифр і назва спеціальності)

рівень освіти: Аспірант

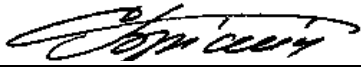
Робоча програма з дисципліни «Система підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень» для аспірантів II року навчання спеціальності 017 Фізична культура і спорт - I с. (денна форма навчання).

Розробник: к.фіз.вих., доцент Задорожна О. Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії спорту та фізичної культури

Протокол № 1 від 28.08.18 р.

Завідувач кафедри теорії спорту та фізичної культури

(підпис)

Бріскін Ю.А.

(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена зав. аспірантури та докторантури

(підпис)

Сороколіт Н.С.

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): <u>017 Фізична культура і спорт</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		I-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента – 5	III рівень вищої освіти	Лекції	
		18 год.	
		Практичні, семінарські	
		12 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
60 год.			
Індивідуальні завдання:			
-			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 30/60

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є вивчення історії і розвитку вітчизняної системи олімпійської підготовки, стратегії підготовки національних команд до Олімпійських ігор у різних країнах світу, організаційно-правових система олімпійської підготовки.

Завдання дисципліни полягають у формуванні професійного світогляду студентів, основ знань і навичок щодо системи олімпійської підготовки у світі та в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: законодавчу базу розвитку системи олімпійської підготовки в Україні, структуру та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних олімпійських команд, підходи до побудови олімпійської підготовки у чотирирічних циклах;

вміти: застосовувати у практичній діяльності одержані знання стосовно організаційних і управлінських аспектів сучасного олімпійського спорту; застосовувати цільові програми підготовки національних команд до Олімпійських ігор.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти підготовки спортсменів до Олімпійських ігор

Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення підготовки спортсменів до Олімпійських ігор.

Основні поняття дисципліни. Законодавча база розвитку системи олімпійської підготовки в Україні. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року. Положення про центр олімпійської підготовки.

Тема 2. Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки

Науково-методичне забезпечення як складова системи забезпечення спортивної підготовки. Структура та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних олімпійських команд. Моделі науково-методичного забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів (на прикладі Австралії та Великобританії). Поняття цільової комплексної програми підготовки національних команд в олімпійському та річному циклах.

Тема 3. Побудова підготовки спортсменів в олімпійських циклах

Структура і зміст підготовки спортсменів в олімпійських циклах. Стратегія олімпійської підготовки у річних макроциклах.

Змістовий модуль 2. Особливості підготовки національних збірних команд до Олімпійських ігор у світі та в Україні

Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі

Підходи до побудови олімпійської підготовки Розвиток основ централізованої підготовки в олімпійському спорті. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки. Науково-методичне, апаратне і медичне забезпечення спортивної підготовки в зарубіжних країнах. Матеріально-технічне забезпечення збірних команд зарубіжних країн. Система змагань і відбір до збірних команд зарубіжних країн. Соціальна підтримка олімпійців в зарубіжних країнах. Олімпійська підготовка спортсменів СРСР у період 1952-1992 рр. Досвід підготовки німецьких спортсменів до Олімпійських ігор. Олімпійська підготовка національної команди США. Розвиток олімпійської підготовки спортсменів у Китаї (КНР).

Тема 5. Система олімпійської підготовки в Україні

Проблеми вітчизняної системи олімпійської підготовки. Перспективи розвитку системи олімпійської підготовки в Україні. Фінансування олімпійського руху в Україні. Центри олімпійської підготовки в Україні. Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	п	лаб	с.р.		л	с	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти підготовки спортсменів до Олімпійських ігор												
Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення підготовки спортсменів до Олімпійських ігор.	14	2	2	-	-	10						
Тема 2. Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки	16	4	2	-	-	10						
Тема 3. Побудова підготовки спортсменів в олімпійських циклах	14	2	2	-	-	10						
Разом за	44	8	6	-	-	30						

змістовим модулем 1													
Змістовий модуль 2. Особливості підготовки національних збірних команд до Олімпійських ігор у світі та в Україні													
Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі	20	6	4	-	-	10							
Тема 5. Система олімпійської підготовки в Україні	26	4	2	-	-	20							
Разом за змістовим модулем 2	46	8	6	-	-	30							
Усього годин	90	18	12	-	-	60							

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Програмно-нормативне забезпечення підготовки спортсменів до Олімпійських ігор.	2	
2	Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки	2	
3	Побудова підготовки спортсменів в олімпійських циклах	2	
4	Досвід побудови олімпійської підготовки у світі	4	
5	Система олімпійської підготовки в Україні	2	
Разом		12	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1			
2			
3			

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна

		форма	форма
1	Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення підготовки спортсменів до Олімпійських ігор конспект самопідготовки	10	
2	Тема 2. Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки конспект самопідготовки	10	
3	Тема 3. Побудова підготовки спортсменів в олімпійських циклах конспект самопідготовки	10	
4	Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі конспект самопідготовки доповідь «Досвід підготовки національних команд (країну аспірант обирає самостійно)»	10	
5	Тема 5. Система олімпійської підготовки в Україні конспект самопідготовки, презентація «Система відбору спортсменів в різних видах спорту до участі в Олімпійських іграх (на прикладі власної спортивної спеціалізації)»,	20	
	Разом	60	

8. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання, які навчаються за індивідуальним планом

- Матеріали самопідготовки;
- Самостійні роботи:
презентація «Система відбору спортсменів в різних видах спорту до участі в Олімпійських іграх (на прикладі власної спортивної спеціалізації)», доповідь «Досвід підготовки національних команд (країну студент обирає самостійно)».

9. Методи навчання

1. Самостійна робота студентів:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, тощо);
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни;
- виконання контрольних робіт студентами заочної і дистанційної форм навчання;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки;
- підготовка до усіх видів контролю (іспиту, заліку тощо).

2. Словесні методи: лекція, обговорення, бесіда.

3. Наочні методи: демонстрація слайдів, фільмів.

10. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.

2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Перевірка курсового проекту.

Підсумковий контроль – залік.

Залікові вимоги

1. Основні терміни дисципліни «Система підготовки спортсменів у сучасному спорті вищих досягнень».
2. Законодавча база розвитку системи олімпійської підготовки в Україні.
3. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року.
4. Положення про центр олімпійської підготовки.
5. Науково-методичне забезпечення як складова системи забезпечення спортивної підготовки.
6. Структура та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних олімпійських команд.
7. Моделі науково-методичного забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів на прикладі Австралії та Великобританії.
8. Функції спортивно-педагогічного забезпечення підготовки спортсменів.
9. Функції медико-біологічного забезпечення підготовки спортсменів.
10. Функції психологічного забезпечення підготовки спортсменів.
11. Функції інформаційного забезпечення підготовки спортсменів.
12. Функції матеріально-технічного забезпечення підготовки спортсменів.
13. Поняття цільової комплексної програми підготовки національних команд в олімпійському та річному циклах.
14. Побудова підготовки спортсменів в олімпійських циклах
15. Структура і зміст підготовки спортсменів в олімпійських циклах.
16. Стратегія олімпійської підготовки у річних макроциклах.
17. Цільова програма підготовки збірної команди України до Олімпійських ігор.
18. Підходи до побудови олімпійської підготовки у світі.
19. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки в КРН.
20. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки в Канаді.
21. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки в США.
22. Науково-методичне, апаратне і медичне забезпечення спортивної підготовки в КНР.
23. Науково-методичне, апаратне і медичне забезпечення спортивної підготовки в Німеччині.

24. Науково-методичне, апаратурне і медичне забезпечення спортивної підготовки в Великобританії.

25. Науково-методичне, апаратурне і медичне забезпечення спортивної підготовки в Канаді.

26. Компоненти системи забезпечення підготовки спортсменів в олімпійських центрах (тренувальний, навчальний, науковий, матеріально-технічний, медичний і т.д.).

27. Матеріально-технічне забезпечення збірних команд зарубіжних країн.

28. Сучасні прилади для вимірювання фізіологічних параметрів, що використовуються для підготовки спортсменів зарубіжних країн.

29. Система змагань і відбір до збірних команд зарубіжних країн

30. Соціальна підтримка олімпійців на прикладі США.

31. Соціальна підтримка олімпійців на прикладі Франції.

32. Олімпійська підготовка спортсменів СРСР у період 1952-1972 рр.

33. Система підготовки радянських спортсменів до Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор у період 1972-1992 рр.

34. Науково-методичне забезпечення олімпійській підготовки в СРСР у період 1952-1992 рр.

35. Організаційні основи олімпійській підготовки в СРСР у період 1952-1992 рр.

36. Основи методики підготовки спортсменів в СРСР у період 1952-1992 рр.

37. Перший успішний досвід підготовки національної команди Німеччини (30-ті рр.).

38. Олімпійська підготовка спортсменів НДР у період з 1968-1988 рр.

39. Розвиток матеріальної бази, масові дитячо-юнацької спорту, організаційного і кадрового забезпечення системи олімпійській підготовки в НДР.

40. Розвиток видів спорту та система змагань у НДР.

41. Олімпійська підготовка національної команди США.

42. Розвиток олімпійської підготовки спортсменів у Китаї (КНР).

43. Державна підтримка спорту вищих досягнень у Китаї (КНР).

44. Система спортивних шкіл і пошук молодих талантів у Китаї (КНР).

45. Науково-методичне забезпечення і національні науково-дослідні інститути у Китаї (КНР).

46. Проблеми вітчизняної системи олімпійської підготовки

47. Перспективи розвитку системи олімпійської підготовки в Україні

48. Фінансування олімпійського руху в Україні.

49. Бюджетні та позабюджетні джерела фінансування олімпійського спорту в Україні.

50. Центри олімпійської підготовки в Україні.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Для заліку (денна форма навчання)

Вид роботи	Поточне тестування та самостійна робота					Залік	Сума
	Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2			
	T1	T2	T3	T4	T5		
Опитування на занятті	2	2	2	4	2	50	12
Матеріали самопідготовки	2	2	2	4	2		12
Самостійна робота (курсний проект)					26		26
Разом	4	4	4	8	30	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Теми і зміст семінарських занять

Змістовий модуль 1. Організаційні аспекти підготовки спортсменів до Олімпійських ігор

Тема 1. Програмно-нормативне забезпечення підготовки спортсменів до Олімпійських ігор.

Основні поняття дисципліни. Законодавча база розвитку системи олімпійської підготовки в Україні. Стратегія формування сучасної системи

олімпійської підготовки на період до 2020 року. Положення про центр олімпійської підготовки.

Тема 2. Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки

Науково-методичне забезпечення як складова системи забезпечення спортивної підготовки. Структура та зміст системи науково-методичного забезпечення підготовки національних олімпійських команд. Моделі науково-методичного забезпечення підготовки висококваліфікованих спортсменів (на прикладі Австралії та Великобританії). Поняття цільової комплексної програми підготовки національних команд в олімпійському та річному циклах.

Тема 3. Побудова підготовки спортсменів в олімпійських циклах

Структура і зміст підготовки спортсменів в олімпійських циклах. Стратегія олімпійської підготовки у річних макроциклах.

Змістовий модуль 2. Особливості підготовки національних збірних команд до Олімпійських ігор у світі та в Україні

Тема 4. Досвід побудови олімпійської підготовки у світі

Підходи до побудови олімпійської підготовки. Розвиток основ централізованої підготовки в олімпійському спорті. Розвиток зарубіжних центрів олімпійської спортивної підготовки і спортивної науки. Науково-методичне, апаратне і медичне забезпечення спортивної підготовки в зарубіжних країнах. Матеріально-технічне забезпечення збірних команд зарубіжних країн. Система змагань і відбір до збірних команд зарубіжних країн. Соціальна підтримка олімпійців в зарубіжних країнах. Олімпійська підготовка спортсменів СРСР у період 1952-1992 рр. Досвід підготовки німецьких спортсменів до Олімпійських ігор. Олімпійська підготовка національної команди США. Розвиток олімпійської підготовки спортсменів у Китаї (КНР).

Тема 5. Система олімпійської підготовки в Україні

Проблеми вітчизняної системи олімпійської підготовки. Перспективи розвитку системи олімпійської підготовки в Україні. Фінансування олімпійського руху в Україні. Центри олімпійської підготовки в Україні. Науково-методичне забезпечення олімпійської підготовки в Україні.

Самостійна робота (курсний проект). Досвід підготовки національних команд (країну аспірант обирає самостійно):

Алгоритм виконання:

- Охарактеризувати особливості підготовки національних команд до Олімпійських ігор в обраній країні на прикладі обраного виду спорту;
- Охарактеризувати основні критерії відбору спортсменів до участі в Олімпійських іграх в обраній країні (первинний, попередній, проміжний,

основний і заключний етапи відбору) в обраному виді спорту;

- Розробити модель підготовки національних команд в обраній країні до Олімпійських ігор на прикладі обраного виду спорту.
- Захист роботи

13. Рекомендована література

Рекомендована література

Основна

1. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року (Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 р. N 592-р. *Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 760 ([760-2013-n](#)) від 17.10.2013*)

2. Шкробтій Ю. Організаційне і програмно-нормативне забезпечення олімпійської підготовки

3. Положення про центр олімпійської підготовки (від 7 вересня 2011 р. N 948) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/948-2011-%D0%BF>

4. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 14, ст. 80). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>

Допоміжна

1. Брискин Ю. А. Структура и содержание теоретической подготовки фехтовальщиков / Брискин Ю. А., Питын М. П., Задорожная О. Р. // Физическое воспитание студентов. – 2013. – № 4. – С. 10 – 14.

2. Бріскін Ю. Освіченість фехтувальників з теорії обраного виду спорту та олімпізму на різних етапах багаторічної підготовки / Бріскін Юрій, Пітин Мар'ян, Задорожна Ольга // Теорія та методика фізичного виховання. – 2012. – № 5. – С. 3 – 7.

3. Bergsgard N. A. Sport Policy: a comparative analysis of stability and change / N. A. Bergsgard, B. Houlihan, P. Mangset, S. I. Nodland, H. Rommetvedt. – Elsevier, 2007. – 285 p.

4. Houlihan B. Comparative Elite Sport Development: systems, structures and public policy / eds. by B. Houlihan, M. Green. – Oxford, 2008. – 320 p.

5. Бурк В. Спорт в Китае: история развития и современное состояние / В. Бурк // Наука в олимпийском спорте. – 2014. – № 1. – С. 54-59. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NOS_2014_1_11

6. Вацеба О. Організаційні та програмно-нормативні засади підготовки до реалізації стратегічного національного проекту "ОЛІМПІЙСЬКА НАДІЯ – 2022" / Оксана Вацеба // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. – Вінниця, 2014

7. Ву Хау Система науного и медицинського забезпечення спортсменів олімпійської команди Китаю / Ву Хау // Наука в олімпійському спорті [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/NOS/2009_2/NvOS_2_2009_arts_pdf/Art_3.pdf

8. Задорожна О. Значущість компонентів теоретичної підготовки фехтувальників на різних етапах багаторічного удосконалення / Ольга Задорожна, Мар'ян Пітин // Спортивний вісник Придніпров'я. - Дніпропетровськ, 2012. – №. 1. – С. 212 - 215.

9. Задорожна О. Результативність провідних спортсменок України у командних змаганнях із фехтування на шпагах (на прикладі сезону 2014-2015 рр.) / Задорожна О.Р., Семеряк З. С., Гошко А. Є. // Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. – К., 2017. – № 2(83). – С. 40-44.

10. Клешнев В. В. Модели научно-методического обеспечения подготовки элитных спортсменов [Електронний ресурс] / В. В. Клешнев // Основные функции спорта в современном обществе. – 2007. – 9 с. – Режим доступа : www.biorow.com/ru_papers_files/2007%20sport%20sci%20models.pdf.

11. Козлова Н. А. Развитие основ централизованной подготовки спортсменов в олимпийском спорте / Козлова Н. А. // Физическое воспитание студентов. – № 1. – 2012. – С. 47-49.

12. Козлова Н. А. Развитие основ централизованной подготовки спортсменов в олимпийском спорте / Козлова Н. А. // Физическое воспитание студентов. – № 1. – 2012. – С. 47-49.

13. Павленко Ю. Організація та середовище системи науково-методичного забезпечення олімпійської підготовки / Павленко Ю. // Фізична активність, здоров'я і спорт. 2011. – №4(6). – С. 34-39.

14. Рубин В.С. Олимпийские и годовые циклы тренировки. Теория и практика / В.С. Рубин — М.: Советский спорт, 2004.

15. Сітнікова Н. С. Сучасний стан фінансування Олімпійського руху в Україні [Електронний ресурс] / Н. С. Сітнікова. // Державне будівництво. – 2011. – №1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2011_1_44

16. Стратегія формування сучасної системи олімпійської підготовки на період до 2020 року (Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 р. N 592-р. Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 760 ([760-2013-n](#)) від 17.10.2013. За матеріалами сайту www.noc-ukr.org. – 4 червня 2009.

Інформаційні ресурси

- Мультимедійне забезпечення лекцій, демонстрація відеороликів з Ігор Олімпіад та Зимових олімпійських ігор
- <http://www.noc-ukr.org/>
- <http://www.olympic.org/>
- <http://www.olimparena.org/>
- www.vespo.com.ua

